

“El model Zaplana real és l'endeutament”

Jordi Sevilla (València, 1956) és secretari d'Ocupació i Política Econòmica del PSOE, una àrea que marca com mai la línia política al carrer Ferraz. El passat mes de juliol, prengué les regnes del partit al costat d'una generació encapçalada per José Luis Rodríguez Zapatero. Sevilla és el responsable de traure uns números que toquen la butxaca de la majoria de la gent.

Ara, quan es negocie el nou sistema de finançament autonòmic, passarà el mateix que amb el Pla Hidrològic, que li haurà comunitats autònomes governades per socialistes que votaran unes coses i d'altres que en votaran unes altres?

—Tot el treball que estic fent és precisament perquè açò no ocorregua. El model actual no ha funcionat en la pràctica, ni per la banda de la coresponsabilitat ni per la banda de la cessió del 30% de l'IRPF a les autonomies, que era un 15 més 15. El segon 15% no s'ha posat en marxa. El govern no té idees clares i no ha posat encara una proposta damunt la taula, però les coses que s'estan parlant estan més prop de les propostes que nosaltres vam fer quan es va negociar el model per a l'actual quinquenni, és a dir, al voltant d'una cistella d'impostos, i sobretot tenint molt en compte el problema de la suficiència financera i de la solidaritat.

—Fa la sensació que la proposta de Zaplana ja és una aproximació a les que havien fet antigament els socialistes.

—L'anomenada proposta Zaplana en realitat no és res, són quatre generalitats, i, per cert, en aquests moments jo constato que el govern no fa cap referència a l'anomenat model Zaplana, està marcant distàncies. Aquesta proposta, d'alguna forma, sí que significa un apropament a les posicions que havíem defensat els socialistes. Jo sóc optimista respecte a la possibilitat d'arribar a un acord sempre que el govern actue d'una manera diferent a com ha actuat fins ara, perquè ha actuat d'una manera molt sectària, i sempre que tinga clar que en aquests moments ja té suficients

fronts oberts per no necessitar-ne un altre. Estem parlant d'un model que siga relativament estable i que faça un esforç per incloure el finançament sanitari, la qual cosa és molt important. També estem parlant d'establir uns mecanismes que lliguen el finançament autonòmic amb el finançament local. Estem enfront d'una negociació molt complexa, molt important, i espere que el govern tinga la sensatesa suficient per abordar-ho amb la voluntat d'arribar a un acord.

—Parlem d'uns altres comptes, els de la Generalitat Valenciana. Per una banda, ja té el deute més alt de totes les comunitats autònomes, i per una altra, diu que enguany el seu objectiu és assolir el dèficit zero. No és un poc contradictori?

—Ací sí que podríem parlar d'un model Zaplana. Hi ha un model Zaplana d'amagar despeses en els pressupostos. El Tribunal de Comptes acaba de fer un informe pel que fa a açò. Practica una política que formalment presenta un dèficit reduït o fins i tot un dèficit zero, la qual cosa no tan sols és fictícia des d'un punt de vista real, sinó que sobretot està basat en un nivell d'endeutament que és el que ha tingut el creixement més gran de totes les comunitats autònomes. Zaplana està fent ara coses que pagarem els valencians d'ací a cinc, deu, quinze o vint anys. S'està gastant més del que es té. Aquest sí que és un model Zaplana que no hauríem d'imitar.

—El director general de la CAM, Juan Antonio Gisbert, ha dimitit per l'oposició al projecte de fusió de les dues grans caixes valencianes promogut per la Generalitat Valenciana. Aquest intent de fusió es condueix pels terrenys de la serenitat financera?



“Com a diputat, parle amb empresaris valencians molt importants, i hi ha coses que em fan molta por. Molts em demanen que les reunions no siguen públiques per por a les represalles. A més, es queixen permanentment de l'intervencionisme de la Generalitat.”

—Hi ha suficients indicis per suposar que la dimissió de Gisbert està vinculada a l'operació de fusió de Bancaixa i la CAM, la qual cosa planteja una primera pregunta. Si això és cert, Zaplana haurà d'explicar per què la Generalitat entra en el funcionament intern d'una caixa d'estalvis, fins al punt de determinar-ne qui és el director general. I si no és cert, haurà d'explicar-ho clarament. Aquest és un primer problema sobre el qual hem passat massa prompte. Tots hem do-

nat per suposat que això és així, però Zaplana ho haurà d'explicar. Els directors generals de les caixes d'estalvi, és ell qui els ha de nomenar? I els directors de sucursal també? Tancat aquest tema, jo crec que Zaplana ha tingut si més no tres opinions diferents al voltant de la fusió de les caixes i possiblement a la mateixa hora, i està entre dues pulsions. Una és la pulsio política de presentar una gran caixa d'estalvis valenciana com a operació política marcada per una perso-

nalitat com la de Zaplana, que s'ha centrat molt en el que són grans projectes, com Terra Mítica o la Ciutat de la Llum, projectes que després tenen molts problemes. Ja veurem què passa a Brussel·les, a l'hora de mirar les ajudes a Terra Mítica. De moment, ja hi ha un grup de gent que ha guanyat molts diners amb l'especulació immobiliària. A un polític que no està tan interessat a resoldre problemes de la gent com a finançar la seua imatge a través de grans projectes, la idea de tenir una gran caixa valenciana, jo crec que li abelleix molt. Hi ha una altra pulsio, la de la racionalitat econòmica que té l'operació, que jo crec que està per demostrar. Jo no dic que no la tinga, però encara no s'ha fet públic cap estudi que demostre que els valencians guanyarem amb una fusió de les dues caixes. Hi ha també el problema que pot plantejar el fet que una part important dels representants en els òrgans col·legiats de les caixes, fonamentalment de la CAM, puguen no estar-hi d'acord. Tot això junt, són massa complexitats per a Zaplana. Possiblement, ha pres el camí més curt, que és tallar caps i posar persones més fidels a les seues voluntats, però sense aclarir si de veritat vol la fusió i quins són els avantatges que els valencians tindrem amb aquesta fusió.

—Vostè, en abstracte, pensa que al País Valencià li convé tenir una gran caixa, o dues caixes fent-se la competència?

—El País Valencià necessita tenir institucions financeres potents que l'ajuden a participar en el món aquest que ara es diu “de la globalització”. És evident que hi ha interessos en sectors com el del gas o de les telecomunicacions, en què els valencians tindrien interès per aconseguir algun tipus de representació. Això es pot aconseguir de moltes maneres. No cal necessàriament una fusió per muntar, per exemple, una societat conjunta per participar en un projecte determinat, com ara la privatització d'Enagás, que està per caure. Jo no és que estiga en contra de la fusió, però crec que s'ha de demostrar quins avantatges té respecte d'altres alternatives.

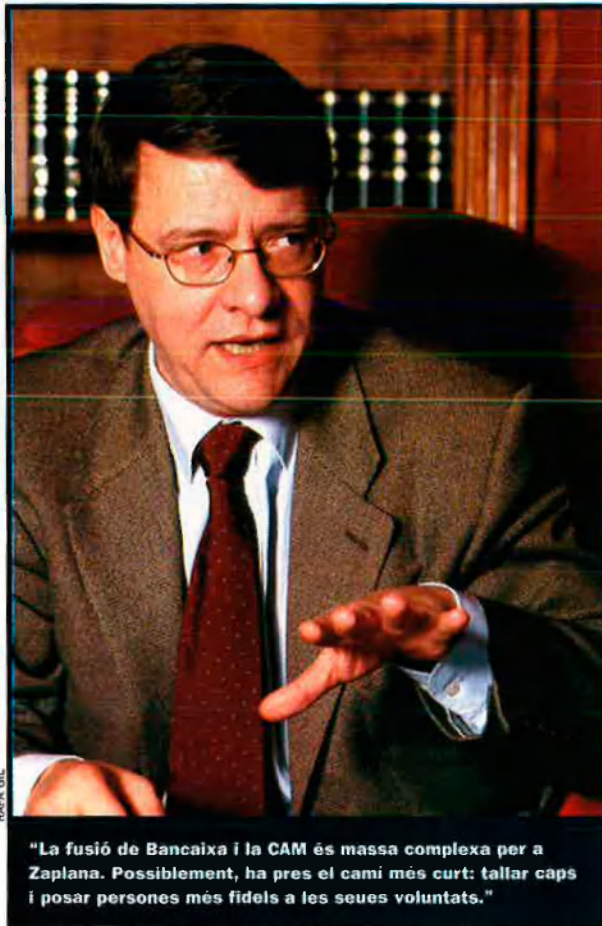
—Ha parlat de l'intervencionisme i el que sí que sembla clar és que Zaplana està obligant les caixes a intervenir en projectes que tenen una lògica més política que econòmica. No està minant-se una de les bases del sistema financer que és la confiança en l'estabilitat?

—Aquest és un dels perills que per a mi té el fet que una persona com Zaplana lidere un procés de fusió de caixes. Per què vol una caixa més gran, per poder intervenir en coses més grosses, ell i no els valencians? Estem acostumats a un poder polític, no sols al País Valencià sinó també a Madrid, molt, molt intervencionista. No tan sols en les caixes. També força empresaris, a participar en aquests projectes, força alcaldes, a prendre decisions de requalificacions. És un intervencionisme que no respecta ni la divisió de poders ni el que seria la societat civil i el funcionament normal de les caixes d'estalvi o dels empresaris.

L'intervencionisme de la dreta espanyola i de la dreta valenciana és global, en tota la societat. Jo, com a diputat, parle molt amb empresaris valencians molt importants, i hi ha dues coses que a mi em sorprenen i em fan molta por. En primer lloc, que molts d'aquests contactes em demanen que no siguin públics perquè tenen por de les represàlies. En segon lloc, en totes les reunions es queixen permanentment de l'intervencionisme de la Generalitat. Això té molt a veure amb la salut democràtica d'un poble.

—Des de fa anys es parla de la necessitat d'enfortir l'eix mediterrani, però Madrid no ha fet res. El triomfalisme amb què es ven la connexió ferroviària de València i Madrid amb ample internacional contrasta amb la poca insistència i nul·la iniciativa per connectar València i Alacant amb Barcelona i la xarxa europea. Quin és el problema?

—Jo crec que hi ha dos problemes. Un és que ací portem uns anys de re-



"La fusió de Bancaixa i la CAM és massa complexa per a Zaplana. Possiblement, ha pres el camí més curt: tallar caps i posar persones més fidels a les seues voluntats."

tard en la cohesió del territori a tot l'estat. El segon fenomen és que a pesar de tot el que s'ha dit sobre "el poder valenciano", en realitat no ha existit res. Una de les coses que s'ha demostrat és que hi ha presidents autonòmics que han sabut defensar els interessos de les seues comunitats millor que Zaplana. Una vegada més, toquem amb una concepció de fer política al voltant de grans projectes, i és evident que les qüestions que afecten els ciutadans, ell considera que són menys visibles. Hi ha exemples com la connexió de tot l'arc mediterrani, però també la rodalia, que a Castelló és un problema gravíssim al qual no es presta atenció. Els únics que vam presentar al·legacions perquè l'AVE arribara a Castelló vam ser el Grup Socialista, a les Corts Valencianes i a les Corts de Madrid. El PP no és que no estiguera en el projecte inicial, sinó que no va tenir cap iniciativa.

—Els beneficis empresarials han pujat molt enguany i, no obstant això, la pa-

tronal valenciana ha demanat que els sous no pugen més del 2%. Les millores en la competitivitat sempre han de recaure sobre els treballadors?

—Només amb un govern que fa una política com la que fa aquest. Un dels problemes importants que tenim en aquests moments és la inflació. Aquest govern no ha tingut cap política antiinflacionista, o la política antiinflacionista que ha tingut no ha donat resultat, i això planteja un problema seriós de pèrdua de competitivitat. Si haguérem de triar tan sols una raó de la bona marxa de l'economia espanyola des del 1994 fins ara, jo crec que l'hauríem de trobar en la moderació salarial. És un dels canvis estructurals més importants que s'han produït els últims anys a diferència del que va ocórrer en altres cicles expansius, i la moderació salarial és important també en el marc de l'euro. Si tu tens la mateixa moneda, diferències de preu

relatives amb els teus competidors et deixen fora del mercat. Per tant, el govern hauria d'haver mimat molt la moderació salarial en un doble sentit. En primer lloc, amb la fixació d'un objectiu d'inflació creïble per enguany, cosa que no s'ha fet. Ningú es creu l'objectiu d'inflació del govern del 2%. Ni el Banc d'Espanya, que ha dit que no era creïble. I quan tu eres govern, i fixes un objectiu d'inflació que no és creïble, deixes als interlocutors socials amb el cul a l'aire, no tenen punt de referència a l'hora de fer la negociació salarial. Hi ha una altra cosa que comprovem cada vegada més. La política que ha fet aquest govern és una política de recolzament i reforçament dels poders econòmics tradicionals d'aquest país, i és una política que no ha fet res per distribuir d'una manera més equitativa els fruits del creixement econòmic aquests anys. Això, entre d'altres coses, es nota també quan compares les diferències entre els beneficis i els sa-

laris. Hi ha una política econòmica que tendeix clarament a donar com a resultat una societat més desigual que la que teníem abans.

—S'està reproduint el tipus de creixement econòmic de l'època de Reagan i Thatcher, amb el qual es va afavorir un percentatge molt xicotet de la població?

—A l'últim informe de l'ONU sobre desenvolupament humà es veu clarament com del 1996 al 1999 l'estat espanyol ha baixat sis llocs en la llista de països en termes d'igualtat social. S'ha incrementat la desigualtat. Ací, del creixement, se n'han beneficiat molt més uns quants que la majoria de la gent.

—En el procés de diàleg social entre la patronal i els sindicats sembla que el missatge que arriba a la població és que es camina altra vegada cap a un abaratiment de l'acomiadament i no es veuen els beneficis. Hi haurà resultats positius d'aquest diàleg?

—En aquests moments, el primer problema que tenim al mercat laboral és la temporalitat i la precarietat. No hi ha cap raó perquè la taxa de temporalitat de l'estat espanyol siga pràcticament el triple que la mitjana de la UE, i no hi ha cap raó perquè dins d'aquesta temporalitat, el nivell de precarietat, de rotació de contractes, siga tan gran. I això s'ha d'abordar des de polítiques específiques per combatre aquesta temporalitat, amb propostes com les que estan fent els sindicats, com ara incrementar la cotització social dels contractes temporals, i, sobretot, que les lleis funcio-



"S'ha incrementat la desigualtat. Ací, del creixement, se n'han beneficiat més uns quants que la majoria de la gent."

nen, és a dir, evitar totes les trampes, i això significa inspecció, més estat, cosa que en aquests moments no s'està fent ni en aquest terreny ni en la sinistralitat laboral ni en les vaques boges. Els empresaris diuen que una manera d'ajudar a reduir la temporalitat, a més d'aquestes mesures, podria ser que els col·lectius que en aquests moments es poden beneficiar d'un contracte indefinit amb un tipus d'acomiadament més baix siga més gran. Es pot plantejar, però sempre d'una manera subordinada a la presa de les altres mesures i com un paquet en el qual l'objectiu no hauria de ser l'abaratiment de l'acomiadament, sinó la reducció de la temporalitat.

—El sociòleg Manuel Castells, en la seua trilogia sobre la societat de la informació, diu: "La capacitat de les societats per dominar la tecnologia estratègica de-

fineix en bona mesura el seu destí". Quin destí ens preparen Zaplana i Aznar?

—De xaranga i pandereta. S'estan produint una sèrie de canvis molt importants, que poden ser positius, però també poden incrementar les desigualtats socials si no hi ha polítiques públiques que ajuden les empreses a incorporar les noves tecnologies i conceben que l'accés a la societat del coneixement ha de ser un dret universal a l'abast de totes les persones. Ni Aznar ni Zaplana tenen una concepció

política d'aquestes transformacions. Tenim alguns exemples molt clars. Aznar acaba de presentar amb tot tipus d'ostentació el projecte Info 21, que en realitat és l'acompliment d'un compromís europeu de la cimera de Lisboa, sense cap recolzament pressupostari. Això són ganes de fer-se la foto un dia i tenir dos telenotícies per parlar del tema, però després de tres dies continuarem igual que abans. Al País Valencià la situació és semblant. Una de les coses més importants que va fer el partit socialista al País Valencià van ser els instituts tecnològics. El govern Zaplana ha deixat gairebé que desaparegueren. En temes com aquests és on els governants donen la talla. Ni Aznar ni Zaplana l'han donada.

Miquel Calvet
Jordi Fortuny

ESPAI MOMA

EL TEMPS ofereix entrades per a les funcions dels dies 20, 21 i 22 de febrer del muntatge d'ALBENA i ESPAI MOMA, 'Paraules de penombra', de Gonzalo Suárez, adaptació teatral de Carles Alberola.

Telefoneu al 96 353 51 00, de dilluns a divendres fins al 19 de febrer a les 12 h.

Els subscriptors teniu un descompte del 25% si presenteu aquesta butlleta, del 13 de febrer a l'11 de març.

ESPAI MOMA, Carrer Platero Suárez, 11 baix, València.

ALBENA



ESPAI MOMA